

Hallelujah

Leonard Cohen
Traduzzjoni u nota ta' Ivan Said

Issa sirt naf b'akkordju sigriet
Li David daqq u l-Mulej sabu ghaxqiet
Iżda int x'tinteressak il-mužika, veru?
Jindaqq hekk, il-kwarta, il-kwinta
Il-kaduta minuri, il-passaġġ maġġuri
Mifxul is-Sultan jikteb "Hallelujah"

Hallelujah, Hallelujah
Hallelujah, Hallelujah

Int dinek sod, 'ma prova ridt
Tinħasel ilmaħtha fuq il-bejt
Sbuħitha w dawl il-qamar ghelbuk
Mas-siġġu tal-kċina rabtitek
Tronok kissritlek, xaghrek qatgħetlek
U minn bejn xofftejk siltet l-Hallelujah

Hallelujah, Hallelujah
Hallelujah, Hallelujah

Hanini, jien hawn kont digà
 Dil-kamra naf, kont fuq din l-art
 Taf? Kont ngħix wahdi qabel sirt nafek
 Fuq l-arkata tal-irħam, il-bandiera rajtley
 L-imħabba mhix xi marċ rebbieh, le!
 Hija biss il-kiesha u l-imnikkta Hallelujah

Hallelujah, Hallelujah
 Hallelujah, Hallelujah

Kien hemm żmien, meta kont tgħarrafni
 X'kien verament għaddej hemm taħt
 'Ma issa lanqas biss qatt ma turihuli, veru?
 U niftakar meta dħaltley jien
 Anke t-tajra mqaddsa tharrket
 U kull nifs li ħadna kien Hallelujah

Hallelujah, Hallelujah
 Hallelujah, Hallelujah

Int tgħid li fil-batal għidit ismek
 Lanqas biss naf 'il dan ismek
 Imma jekk lissintu, fis-sewwa, xi ġralek?
 Hemm fjamma dawl f'kull kelma l'ghidit
 Liem' waħda smajt, ma jiportax
 Jekk hix l-imqaddsa jew l-imnikkta Hallelujah

Hallelujah, Hallelujah
 Hallelujah, Hallelujah

Issa, fis-sema, jista' jkun hemm xi Alla
 Iżda jien, kulma tghallimt mill-imħabba
 Kif tidrob lil xi ħadd eħħef minnek
 U mhix xi ghajta li tisma' billej,
 Mhix ta' xi ħadd li ra dad-dawl, le
 Hija biss il-kiesha u l-imnikkta Hallelujah

Hallelujah, Hallelujah
Hallelujah, Hallelujah

Għamilt ġħilta, ma kienx wisq
Xejn ma hassejt, allura ttantajt immiss
Għidxt is-sewwa, ma ġejtx biex nidħak bik
U minkejja kollox mar hażin
Bilwieqfa quddiem Sid il-Għana nkanta
Xejn, xejn fi lsieni ħlief l-Hallelujah

Hallelujah, Hallelujah
Hallelujah, Hallelujah

Il-kanzunetta *Hallelujah* dehret għall-ewwel darba fl-album *Various Positions* li Cohen ġareg fl-1984. Fil-bidu ffit li xejn kellha suċċess, iżda wara li ġiet irrekordjata minn John Cale u, ffit wara, minn Jeff Buckley, din saret popolari. Is-suċċess vera ta' din il-kanzunetta ġie wara li ntużat fil-film *Shrek* fl-2001. Imbagħad, kienu ħafna l-kantanti li għamlulha arrangiamenti ġodda u kantawha kemm f'recordings kif ukoll f'kunċerti. Fid-dinja jeżistu aktar minn 300 veržjoni magħrufa ta' din il-kanzunetta.

L-akbar diffikultà ta' din it-traduzzjoni hi liema veržjoni kelli nittraduci. Cohen innifsu kiteb xi 80 abbozz tal-vrus ta' *Hallelujah*. Hawn jien ittraducejt il-veržjoni li sibt fuq <http://genius.com/Leonard-cohen-hallelujah-lyrics>. Barra minn hekk, waqt il-kunċerti live, Cohen stess kważi dejjem kien ibiddel il-vrus tal-kanzunetta. L-istess jista' jingħad għall-ħafna kantanti li jkantawha. Għaldaqstant, wara li smajt ħafna veržjonijiet li kanta Cohen, speċjalment il-veržjoni li kanta f'kunċert f'Londra fl-2009, assumejt ġerta libertà biex fuq din il-veržjoni għamilt xi żidiet żgħar: “Taf?” u “le!” fit-tielet strofa, “Issa” u “le” fis-sitt strofa u “xejn” (żejda) fis-seba’ strofa, li lissen Cohen stess, biex b'hekk it-traduzzjoni toqrob aktar għall-veržjoni kantata u l-vers bil-Malti jinqara aħjar.

Il-veržjoni originali, dik li dehret fl-album *Various Positions*, fiha diversi referenzi bibliċi. It-titlu stess *Hallelujah* ġej mill-Bibbja, ifisser “Tifhir ‘lAlla” u użat l-aktar fil-kotba tas-Salmi. Referenzi bibliċi oħra huma dawk li jevokaw

l-istejjer ta' Sansun u Dalila mill-Ktieb tal-Imħallfin (“xagħrek qatgħetlek”) kif ukoll għall-istorja tas-Sultan David u Batseba (“Tinħasel ilmaħtha fuq il-bejt/ Sbuħitha w dawl il-qamar ghelbuk”) mit-Tieni Ktieb ta’ Samwel.

Hafna minn din l-informazzjoni slittha mill-Wikipedia. Hajr lil Mark Amaira u lil Clare Vassallo tal-pariri tagħhom.